

Aportacions de l'Associació Catalana de Municipis a la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de muntanya

El passat dia 21 de juny de 2022, el Govern va Acordar aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de Muntanya.

Havent-se obert el termini per a la consulta pública prèvia, des de la nostra Associació, presentem les següents aportacions:

Primera.- Sobre la necessitat d'actualitzar la Llei 2/1983

Des de l'ACM, compartim la necessitat de posar al dia la Llei d'alta muntanya de l'any 1983. El pas dels anys, els canvis socioeconòmics i també el desenvolupament competencial dels darrers quaranta anys, fan necessària aquesta actualització.

Com fer-ho, dependrà de com es resolgui també la resta de Lleis que s'estan impulsant, tal com s'apunta en l'apartat següent.

Segona.- Sobre la necessitat d'harmonitzar les propostes legislatives en curs.

Aquesta primera aportació té a veure amb la resposta a les quatre alternatives que planteja el text de la memòria preliminar. En funció del contingut del text normatiu, quan es conegui, es podrà respondre millor quina de les quatre alternatives és la més viable.

En primer terme, volem fer palesa la necessitat que totes les iniciatives legislatives que estan en curs i que afecten d'una manera o altra al territori, tinguin una necessària visió de conjunt per poder debatre els temes que siguin comuns i harmonitzar les propostes.

En aquest moment, s'està impulsant per part del Govern l'Estatut del Municipi Rural i s'ha anunciat l'impuls també de la Llei de Territori i la Llei de Govern i finances locals. Això, a banda d'altres Lleis sectorials que poden també afectar l'àmbit de la Llei de Muntanya.

És evident, que el contingut de la nova Llei de Muntanya pot tenir un tractament específic o incloure's en les Lleis que s'han citat. En tot cas, cal fer un debat conjunt dels principals afectes que de manera comuna s'han de regular i que aquests debats no siguin compartiments estancs, tant si s'opta per fer una nova Llei com si s'opta per desenvolupar l'especificitat de les comarques i les zones de muntanya en les altres Lleis.

Tercera.- Sobre els nous instruments per desplegar les polítiques de muntanya

La memòria preliminar proposa nous instruments, que analitzem a continuació, en el benentès de resoldre paral·lelament les consideracions que hem fet en l'apartat anterior:

- Sobre l'Observatori dels territoris de muntanya. La creació d'un observatori o organisme similar, hauria d'anar vinculada a una anàlisi dels organismes existents i veure'n tant la seva necessitat com la coordinació amb altres organismes similars i la seva adscripció orgànica i funcional, en cas que es consideri necessària la seva creació.

Entre altres, avui conviuen al nostre país l'Observatori del món rural, l'Observatori del Paisatge o l'Observatori del Patrimoni Natural i la biodiversitat.

Sobre la creació del projecte o actuació estratègica. En la recent Llei sobre la facilitació de l'activitat econòmica (i el reglament), es va objectivar la figura del projecte estratègic (articles 41 i següents del Decret 131/2022, de 5 de juliol, del Reglament de la Llei de facilitació de l'activitat econòmica). caldria preveure un marc normatiu comú, i fixar les especificitats de les comarques i zones de muntanya, si cal.

- Quant a l'IDAPA. En el marc del debat sobre la Llei i la resta de projectes de Llei, Agendes i plans estratègics que afecten les comarques de muntanya, cal posar al dia les competències, funcions i finançament de l'IDAPA.
- Quant als Consells Comarcals: compartim la necessitat d'enfortir els Consells Comarcals de muntanya. En tot cas, aquest debat, sí que pertoca prioritàriament a la nova Llei de governs i finances locals, tal com hem apuntat anteriorment. S'ha de tenir una visió de conjunt del país, quant a competències i finançament, per poder donar solucions asimètriques que s'adaptin a les necessitats del nostre territori.
- Sobre els instruments d'associació, representativitat, interlocució i governança amb els actors socioeconòmics. Cal tenir present també que s'està impulsant la concertació territorial del SOC que serà el marc jurídic on confluiran les estratègies socioeconòmiques. Tant l'Acord Marc com el reglament que desplega els Consells Territorials, tenen regulació pròpia.
- Quant a temes com la Governança, els greuges d'una posició territorial amb greuges històrics de mobilitat, accés als serveis bàsics, envelliment, accés a l'habitatge o el deficient finançament, cal tenir present la recent aprovada

Agenda Rural de Catalunya i el necessari encaix en l'Agenda dels pobles i ciutats de Catalunya 2050.

Cal garantir el rural Proofing, la necessària incorporació a qualsevol projecte normatiu o estratègic de la visió rural, que incorpora les comarques i zones de muntanya.

- També cal garantir una visió transversal dintre del Govern de totes les polítiques que afecten les comarques de muntanya, evitant duplicitats, compartiments estancs i fomentant l'empoderament en la presa de decisions.

Finalment, reiterem que s'ha de fer el necessari debat sobre com totes les iniciatives legislatives anunciades, casen amb un model de governança que reverteixi en positiu a les comarques de muntanya.

Per part de la nostra Associació, ens prestem a participar en l'elaboració del futur text, si es creu necessari, per contribuir a assolir aquest objectiu.

Setembre de 2022.